

Jēkabpils novada Kalna bibliotēkas PĀRSKATS par bibliotēkas darbību 2012.gadā

Bibliotēkas darbības vispārīgs raksturojums

Jēkabpils novada Kalna bibliotēka (turpmāk – bibliotēka) ir informācijas un komunikācijas centrs visiem pagasta iedzīvotājiem. Tā piedāvā brīvu un vienlīdzīgu iespēju piekļūt vispusīgai informācijai.

Bibliotēka ir pašvaldības kultūras, izglītības un informācijas iestāde, kas veic pasaules kultūras mantojuma – iespieddarbu, elektronisko izdevumu, rokrakstu un citu dokumentu uzkrāšanu, sistematizēšanu, katalogizēšanu, bibliografēšanu un saglabāšanu, kā arī nodrošina tajā esošās informācijas publisku pieejamību un tās izmantošanu.

Pašreizējos ekonomiski un sociāli smagajos apstākļos bibliotēkas loma un iedzīvotāju vajadzības pēc tās pakalpojumiem ievērojami pieaug. Tā ir vieta, kur satiekas un brīvo laiku pavada domubiedri. Bibliotēkā ir izveidots sabiedriskais interneta pieejas punkts ar 5 datoru darba vietām, ir iespēja izmantot printeri, skeneri, kopētāju. Izmantojot laikmetīgas informāciju tehnoloģijas, bibliotēka kļūst par logu uz pasauli.

Bibliotēkas funkcijas

- Attīstīt bibliotēku par izglītības, informācijas, kultūras un sabiedriskās saskarsmes centru, nodrošināt operatīvus un kvalitatīvus vietējas sabiedrības vajadzībām atbilstošus informācijas pakalpojumus, sniegt atbalstu vietējās sabiedrības attīstībā.
- Sniegt kvalitatīvus pakalpojumus bibliotēkas lietotājiem.
- Veikt bibliotēkai nepieciešamo iespieddarbu un citu dokumentu komplektēšanu, jaunieguvumu bibliotēkāro apstrādi, ievadīšanu elektroniskajā kopkatalogā, iespieddarbu un citu materiālo vērtību uzskaiti un saglabāšanu.
- Organizēt bibliotēkas un lasīšanu popularizējošus pasākumus.
- Veikt bibliogrāfisko uzziņu un informācijas darbu.
- Veikt novadpētniecības darbu.
- Nodrošināt valsts un pašvaldību institūciju sagatavotās un publicētās informācijas pieejamību.
- Rūpēties par informācijas un komunikāciju tehnoloģiju ieviešanu un attīstību bibliotēkā, nodrošināt bibliotēkas lietotājiem bezmaksas pieeju internetam un vispārpieejamiem elektroniskās informācijas resursiem, ka arī nodrošināt iespēju bez maksas izmantot datorus.
- Veikt bibliotēkas darba procesus atbilstoši bibliotēku nozares nacionālo standartu prasībām.
- Sniegt nepieciešamo informāciju pēc novada domes un Galvenās bibliotēkas pieprasījuma, saskaņā ar likumu "Par valsts statistiku" sniegt ikgadējo statistisko pārskatu par savu darbību.
- Sadarboties ar citām bibliotēkām un iestādēm, iekļauties starpbibliotēku abonementa sistēmā.
- Veikt citus normatīvajos aktos noteiktos uzdevumus.

Bibliotēkas darbības teritoriālais konteksts

Kalna pagasts ir viena no Jēkabpils novada administratīvajām teritorijām tā rietumos. Robežojas ar sava novada Ābeļu un Leimaņu pagastiem, Salas novada Salas pagastu, Viesītes novada Viesītes un Elkšņu pagastiem, kā arī ar Aknīstes novadu.

Kalna pagasta teritorija kopumā aizņem 17310 ha lielu platību un pašreizējais iedzīvotāju skaits uz 01.01.2013. ir 666, par 21 iedzīvotāju mazāk nekā iepriekšējā gadā. Kalna pagastā ir mazākais iedzīvotāju blīvums Jēkabpils novadā. Tāpat kā Latvijā, arī mūsu pašvaldībā demogrāfiskā situācija ir nelabvēlīga – iedzīvotāju dabiskais pieaugums joprojām krītas.

Nozīmīgākie sociālās infrastruktūras objekti ir: Kalna pagasta pārvalde, kultūras nams, divas bibliotēkas, viena pasta nodaļa, doktorāts, rehabilitācijas centrs „Dūjas”, divi veikali, frizētava, biedrība „Cerību logi”. Pagastā ir arī kokapstrādes uzņēmums, autotransporta pakalpojumu uzņēmums, kā arī piecas lielākas un vairākas mazākas zemnieku saimniecības.

. Pagasta teritoriju šķērso autoceļš Ilūkste – Bebrene – Birži. Attālums līdz novada centram – 25 km. Attālums no pašvaldības administratīvā centra Vidsalā līdz otrai lielākajai apdzīvotajai vietai – Dubultu ciemam (šeit lasītājus apkalpo pagasta otrā - Mežzemes bibliotēka) ir 11 km. Kalna bibliotēka atrodas *Vidsalā* vienā ēkā ar pagasta pārvaldi.

Bibliotēkas esošie un potenciālie lietotāji

Pēc 2012.gadā veiktās statistiskās analīzes bibliotēkas lietotāji bija:

- 63% sievietes;
- 37% vīrieši.

- 42% bērni un jaunieši līdz 18 gadu vecumam;
- 27% strādājošie;
- 15% bezdarbnieki;
- 12% pensionāri;
- 4% studenti.

- 59% ar pamata izglītību;
- 36% ar vidējo izglītību;
- 5% ar augstāko izglītību.

Bibliotēkas lietotāju vidējais vecums 36 gadi.

Par bibliotēkas **potenciālajiem** lietotājiem varētu kļūt:

- **jaunieši**, jo bibliotēkā ir pieejamas jaunākās informācijas tehnoloģijas;
- **neklātienas studenti**, jo ir nepieciešama laba izglītība, kas atbilstu mūsdienu sabiedrībā izvirzītajām prasībām;
- iedzīvotāji, kas apmeklē dažādus kursus – mūžizglītības iespējas;
- **bezdarbnieki**, kas vēlas apgūt citu profesiju;
- zemnieku saimniecību **īpašnieki un uzņēmēji**;
- **pirmsskolas** vecuma **bērni**.

Bibliotēkas darbībā pārskata periodā izmaiņas juridiskajā statusā nav notikušas. 2012.gada 10.augustā bibliotēka tika atkārtoti akreditēta, saglabājot vietējās nozīmes bibliotēkas statusu. Akreditācijas termiņš – 2017.gada 10.augusts.

Bibliotēkas pakalpojumu pieejamība.

Lai turpinātu attīstīt bibliotēku kā draudzīgu bibliotēku visiem tās lietotājiem, tiek uzlaboti jau esošie, kā arī attīstīti jauni pakalpojumu veidi. Kā jaunu pakalpojumu var minēt lietotāju pieteikšanos uz nekustamā īpašuma nodokļa paziņojuma saņemšanu elektroniskā veidā, kā arī to, ka bibliotēkā var saņemt un aizpildīt visas iesniegumu veidlapas novada pašvaldībai.

Lai iedzīvotāji operatīvi saņemtu jaunāko informāciju, ar 2013.gadu novada sabiedrisko attiecību speciālistei ar iedzīvotāju piekrišanu tiks iesniegtas esošās e-pasta adreses, uz kurām šo informāciju nosūtīt.

Bibliotēkas izmantošana

	2011.	2012.	+ vai -
Lasītāju skaits	139	141	+ 2
t.sk. bērni	41	41	-
Apmeklējumu skaits	2771	2182	- 589
t.sk. bērni	1256	808	- 448
Izniegums	4419	3239	- 1180
t.sk. bērni	781	448	- 333

2012.gadā no 141 bibliotēkas lietotājiem interneta lietotāju skaits -89. Datorapmeklējumu skaits – 1229.

Darba rādītāju skaita lejupslīdi ietekmējis gan iedzīvotāju skaita samazināšanās, gan tas, ka aizvien vairāk iedzīvotājiem (īpaši centrā) mājās ir iegādāti datori un internets, gan arī tas apstāklis, ka bibliotēkas vadītājas slimības dēļ 2012.gadā bibliotēka 2 mēnešus bija slēgta. Palielinās arī to agrāk aktīvo lasītāju skaits, kuriem vecuma dēļ ir grūtības ar lasīšanu.

Pasākumi bibliotēkas pakalpojumu un informācijas resursu pieejamības uzlabošanai

Lai bibliotēkas pakalpojumi būtu pēc iespējas labāk pieejami tās lietotājiem, bibliotēkas darba laiks maksimāli pietuvināts lietotāju galvenajam pieplūdam bibliotēkā. Tā kā bibliotēkas mikrorajonā nav skolas, bērni mācās dažādās apkārtējo pagastu skolās un mājās atgriežas pēcpusdienā. Tāpēc bibliotēkas darba laiks ir katru dienu no plkst. 10.00 līdz 18.00. Brīvdienas – svētdiena, pirmdiena. Sestdienas skolēni un arī studenti aktīvi izmanto dažādas informācijas meklēšanai un referātu, kursa darbu sagatavošanai un rakstīšanai.

Arī bibliotēkāres atvaļinājuma laikā vienu dienu nedēļā bibliotēka ir atvērta. Pēc lietotāju mutiskiem izteikumiem šāds bibliotēkas darba laiks viņus apmierina.

Pakalpojumu piedāvājums un bibliotēkas lietošanas nosacījumi

Bezmaksas pakalpojumi:

- Iespieddarbu automatizēta izsniegšana/saņemšana;
- Uzziņas un konsultācijas (konsultācijas par bibliotēku un tās izmantošanas iespējām, tematisku un faktogrāfisku uzziņu izpilde);
- novadpētniecības materiālu izmantošana;
- bibliotēku, lasīšanu un literatūru popularizējoši pasākumi (izstādes, tematiski pasākumi un tml.);
- konsultācijas datorprasmes apgūšanā un informācijas meklēšanā internetā;
- datorprogrammu, interneta un bezvadu interneta izmantošana;
- elektronisko datu bāzu izmantošana (e-katalogs, Letonika, Lursoft Laikrakstu bibliotēka).

Maksas pakalpojumi (saskaņā ar novada domes 12.11.2009. (protokols Nr.9., 47.§) sēdes lēmumu „Maksas apstiprināšana par pakalpojumiem, ko sniedz Jēkabpils novada pašvaldība un iestādes” apstiprinātajiem izcenojumiem):

Pakalpojums	Izcenojums
Kopēšana A4 formāta 1 m/b lapa (no 1puses)	0.05
A4 formāta 1 m/b lapa (no 2 pusēm)	0.10
A4 formāta 1 krāsaina lapa (no 1puses)	0.20
A4 formāta 1 krāsaina lapa (no 2 pusēm)	0.40
A3 formāta 1 m/b lapa (no 1puses)	0.10
A3 formāta 1 m/b lapa (no 2 pusēm)	0.15
Izdruka A4 formāta 1 m/b lapa (no 1puses)	0.05
A4 formāta 1 m/b lapa (no 2 pusēm)	0.10
A4 formāta 1 krāsaina lapa (no 1puses)	0.10
A4 formāta 1 krāsaina lapa (no 2 pusēm)	0.25
Skenēšana A4 formāta 1 lapa	0.15

Maksu par pakalpojumiem var samaksāt Kalna pagasta pārvaldē, pretim saņemot darījumu apliecinājošu dokumentu.

Apmeklētāju konsultēšana un apmācība

Bibliotēkas darba svarīgs virziens ir informācijas funkciju veikšana. Lasītāji pieprasa dažāda veida informāciju un uzziņas no visiem pieejamajiem avotiem. Bibliotekārs vairs nav tikai konkrētas grāmatas izsniedzējs, bet gan informācijas meklētājs, glabātājs un sniedzējs. Liels ieguvums šinī darbā ir informācijas

meklēšanas iespējas internetā. Bibliotēka iespēju robežās šīs informācijas meklēšanā cenšas individuāli apmācīt arī tos lasītājus, kam nav prasmes darbā ar datoru un internetu, bet kas vēlas to apgūt. Tiek organizētas arī konsultāciju dienas (4). Piemēram, „E-pakalpojumi iedzīvotājiem”, „Bibliotēkā pieejamās bezmaksas datu bāzes”, „Par drošību internetā” u.c..

Lietotāju iesaistīšana bibliotēkas pakalpojumu attīstībā – aptaujas, apmeklētāju sūdzību un ierosinājumu izskatīšanas procedūras u.tml.

Bibliotēka lasītāju viedokli izzina, analizējot ierakstus Lasītāju atsauksmju un ierosinājumu burtnīcā, kā arī aptaujājot lasītājus mutiski gan par vēlamo darba laiku, gan par iespieddarbu iegādāšanos un periodikas pasūtīšanu. 2012. gadā Atsauksmju un ierosinājumu burtnīcā izdarīti četri ieraksti. Jāsecina, ka lietotāji ar bibliotēkas darbu pamatā ir apmierināti un pauž viedokli, ka bibliotēka pagastā ir vajadzīga.

Krājuma komplektēšanas un organizācijas politika

Neskatoties un nelielo finansējumu krājuma komplektēšanai, bibliotēka izstrādāja pamatprincipus, pēc kuriem vadās, iepērkot grāmatas. Bibliotēkas pastāvēšanas pamatā ir bibliotēkas krājums. Krājuma attīstība balstās uz krājuma komplektēšanas un organizēšanas politikas mērķa - nodrošināt ar nepieciešamajiem iespieddarbiem un informācijas nesējiem ikvienu interesentu.

Lai varētu veiksmīgi komplektēt krājumu, bibliotēka vadās pēc šādiem principiem:

lietotāju grupu intereses:

- **studējošo** vajadzības,
- **skolēnu** vajadzības pēc interesantas lasāmvielas, ieteicamās literatūras, izziņas literatūras referātu un dažādu zinātnisko darbu izstrādāšanai,
- **mazo uzņēmēju un zemnieku saimniecību īpašnieku** vajadzības,
- **pensionāru** intereses.

Sakarā ar to, ka līdzekļi grāmatu iegādei ir ierobežoti, bibliotēka **nekomplektē** mūzikas ierakstus, nošu dokumentus, literatūru krievu valodā.

Bibliotēkā ir samērā daudz lietotāju, kas interesējas par **teātri un latviešu skatuves māksliniekiem**, tāpēc iespēju robežās padziļinātāk tiek komplektēti izdevumi šajā jomā.

Novadpētniecības krājums tiek veidots no grāmatām, publicētajiem materiāliem presē un pārējos izdevumos, kā arī iedzīvotāju atmiņu pierakstiem.

Krājuma veidošanas avoti ir: pirkumi, piedalīšanās VKKF projektos, kā arī dažādi dāvinājumi.

Iespieddarbu iegādi bibliotēkas krājuma papildināšanai finansē pašvaldība no saviem budžeta līdzekļiem.

Iepirkšanas vietas krājuma papildināšanai ir grāmatnīcas un izbraukuma tirdzniecības vietas.

Dāvinājumu pieņemšanas kritēriji ir: daiļliteratūrai –15 gadi, kopš izdošanas, nozaru literatūra – 5 gadi, paaugstināta pieprasījuma literatūra – bez ierobežojuma; literatūrai jābūt latviešu valodā, bet īpaši vērtīgas grāmatas var būt arī pārējās valodās; iespieddarbiem jābūt nelietotiem vai mazlietotiem (labā fiziskā stāvoklī); bibliotēkai ir tiesības šo literatūru dāvināt citām bibliotēkām vai lietotājiem.

Bibliotēka **noraksta iespieddarbus pēc šādiem iemesliem**: novecojuši pēc satura, liekie dubleti, nolietotie iespieddarbi, nozaudēti brīvpieejas apstākļos, bojāti stihisku nelaimju dēļ, nodoti citām bibliotēkām, nav atgūstami bibliotēkas lietotāja vainas dēļ.

Abonētās preses glabāšanas ilgums: žurnāli – 3 gadi, avīzes – pēc vajadzības, novadpētniecības prese – visu bibliotēkas pastāvēšanas laiku.

Lai racionālāk izlietotu pašvaldības piešķirtos līdzekļus grāmatu iegādei abām pagasta bibliotēkām, iespēju robežās cenšamies neiegādāties vienādu nosaukumu iespieddarbus, bet gan savstarpēji mainīties.

Vajadzības gadījumā bibliotēkas fondā neesošās grāmatas tiek saņemta arī no pārējām novada bibliotēkām.

Informācijas pakalpojumu attīstība

Reģiona elektroniskais kopkatalogs

Reģiona elektroniskajā kopkatalogā ievadīti 100% eksemplāru un tas regulāri tiek papildināts ar bibliotēkas jaunieguvumiem. Jau no 2009.gada notiek iespieddarbu automatizēta izsniegšana/saņemšana.

Elektroniskās datu bāzes (tiešsaistē un CD)

Lietotājiem tiek piedāvātas bezmaksas datubāzes

- Letonika.lv
- LURSOFT Laikrakstu bibliotēka www.news.lv
- Jēkabpils reģiona un Neretas novada publisko un skolu bibliotēku elektroniskais kopkatalogs
<http://jekabpils.biblioteka.lv/Alise/lv/home.aspx>
- LNB e-katalogs, analītiskā datu bāze.

Uzziņu un informācijas darbs

Bibliotēkas darba svarīgs virziens ir informācijas funkciju veikšana. Lasītāji pieprasa dažāda veida informāciju un uzziņas no visiem pieejamajiem avotiem. Bibliotekārs vairs nav tikai konkrētas grāmatas izsniedzējs, bet gan informācijas meklētājs, glabātājs un sniedzējs. Liels ieguvums šinī darbā ir informācijas meklēšanas iespējas internetā.

Visvairāk uzziņu tiek sniegts skolēniem un studentiem. It sevišķi daudz uzziņu jāsaņem tad, kad skolās notiek projektu nedēļas, kā arī referātu sagatavošanai dažādos mācību priekšmetos. Bibliotēkas sniegtās uzziņas tiek reģistrētas *Bibliogrāfisko uzziņu uzskaites burtnīcā*. 2012.gadā sniegtas 87 uzziņas.

Uzziņu sagatavošanai izmanto dažādus informācijas avotus – bibliotēkas katalogus, tematiskās mapes, novadpētniecības kartotēku, reģiona elektronisko kopkatalogu, galvenās bibliotēkas veidoto Novada datu bāzi, kas aptver informāciju no grāmatām, žurnāliem, laikrakstiem, elektroniskajiem dokumentiem par Jēkabpils reģionu, par tā vēsturi, dabu, sabiedrisko un saimniecisko dzīvi, cilvēkiem. Tiek izmantots arī Latvijas Nacionālās bibliotēkas elektroniskais katalogs un analītikas datu bāze, kā arī interneta meklētājprogrammas.

Uzziņas kļūst arvien sarežģītākas, to sagatavošanā jāiegulda liels darbs. Tāpēc, lai taupītu laiku un atvieglotu darbu nākotnē, bibliotēka lielāko uzziņu sameklētos informācijas avotus un rakstus saglabā datorā mapē *Uzziņas un materiāli referātiem*.

Iekšzemes un starptautisko SBA pakalpojumu piedāvājums

Tā kā pašvaldības piešķirtie līdzekļi grāmatu iegādei ir ierobežoti, bibliotēkai rūpīgi jāizsver sava krājuma komplektēšana. Bibliotēkas pastāvīgo lasītāju vēlmju apmierināšanai nozīmīgs ir **Galvenās bibliotēkas aktīvā depozitārija krājums**, jo no tā var saņemt iespieddarbus uz noteiktu laiku (2 mēnešiem). Diemžēl pēc novadu izveides vairs netiek piešķirti līdzekļi depozitārija grāmatu iegādei un līdz ar to cieš arī pagastu bibliotēku lasītāji.

Saņemto iespieddarbu un izsnieguma skaits no Galvenās bibliotēkas aktīvā depozitārija un citām Jēkabpils reģiona bibliotēkām

Gads	2009	2010	2011	2012
Saņemts no depozitārija	325	174	60	14
Saņemts no citām bibliotēkām	28	10	18	-
Izsniegums	456	507	371	166

Novadpētniecības darbs.

Dzimtā puse, dzimtais novads mums katram ir mīļš un nozīmīgs. Tāpēc ir svarīgi atcerēties un zināt tā vēsturi, cilvēkus, kas ar savu devumu piedalījušies un piedalās šīs vēstures veidošanā, iepazīt novada skaistākās un nozīmīgākās kultūrvēsturiskās vietas un mantojumu. Šajā sakarā, papildinot bibliotēkas krājumu, Kalna bibliotēka īpašu vērību pievērš novadpētniecības literatūras iegādei – gan Sēlijas novadā dzimušo autoru darbiem, gan grāmatām par šo mūsu skaisto novadu – Sēļu zemi. Bez tam tiek vāktas un tematiskās mapēs apkopotas publikācijas periodikā un dažādos iespieddarbos par mūsu pagastu un novadu.

Ir izveidotas 13 tematiskās novadpētniecības mapes. Piemēram, „Mūsu novads”, „Kalna pagasts”, „Aleksandrs un Jānis Grīni”, „Klaucānu un Priekulānu ezeri”, „Periodikā publicētie materiāli par mūsu pagasta cilvēkiem”, u.c. Mapes regulāri tiek papildinātas ar jaunākajiem materiāliem.

Bibliotēkā ir saglabāti visi „Kalna Pagasta Vēstneša” numuri, kopš avīzes iznākšanas brīža 1995.gadā līdz 2007.gadam, jo faktiski tā ir dzīva vēstures liecība par mūsu pagastu. Lasītāji var iepazīties arī ar novada informatīvo izdevumu „Ļaudis un darbi”.

Bibliotēkas savāktos un apkopotos novadpētniecības materiālus galvenokārt izmanto skolēni un studenti savā mācību darbā.

Novadpētniecības materiālu mapes un citi dokumenti ir izvietoti atsevišķā plauktā lietotājiem labi pārrēdzamā vietā. Uz izdevumiem, kas saistīti ar mūsu novadu, ir atšķirīgas krāsas uzlīmītes.

Pateicoties sadarbībai ar rakstnieka A.Grīna mazmeitu Noru Romanu, bibliotēka 2012.gadā savu novadpētniecības materiālu krājumu papildinājusi ar apjomīgu un vērtīgu preses rakstu kopiju mapi „**Recenzijas 1934.gada Latvijas preses izdevumos par A.Grīna – V.Zonberga drāmas „Dvēseļu putenis” iestudējumu Nacionālajā teātrī**”.

Nora Romana, kopā ar filmas „Dvēseļu putenis” uzņemšanas grupu, 2012. gadā viesojās mūsu pagastā – apmeklēja Lāčplēša dienai veltīto pasākumu, kurš notika 9.novembrī pie A.Grīna piemiņas vietas. Pasākuma laikā N. Romana dāvāja bibliotēkai grāmatas, arī jauniznākušo A.Grīna „Kauju karalis Kārlis XII”.

Bibliotēka, gatavojoties šim pasākumam, organizēja literatūras izstādi „No zobena saule lēca”, kuras viena sadaļa bija veltīta mūsu novadniekiem – Latvijas brīvības cīņu dalībniekiem. Papildinot un apkopojot materiālus par šo tēmu, bibliotēkai nodibinājās kontakti un izveidojās sadarbība ar Brīvības cīņu dalībnieka, vēlākā Biržu pagasta valdes un pagasttiesas locekļa 20.gs. 30.gados, kad pagasta valde jau atradās tagadējā Kalna pagasta pārvaldes ēkā, **Alberta Ģeidāna** dēlu M. Ģeidānu, kurš bibliotēkai atsūtīja vērtīgas fotogrāfijas un materiālus, kas atspoguļo šos laika periodus.

2012.gadā bibliotēka sākusi materiālu apkopošanu mapē „Mūsu pagasta vēsture fotogrāfijās”.

Tematiskā mape „Kalna pagasta bibliotēkas vēsture” aizvadītajā gadā papildināta ar Gaidas Mikolas (dzim. Stroža) atmiņu stāstījumu un fotogrāfijām par darbu bibliotēkā laika periodā no 1963. līdz 1969.gadam, kad viņa bija Kalna bibliotēkas vadītāja.

Projektizstrāde

2012.gadā bibliotēka piedalījās VKKF projektā „Bērnu/jauniešu žūrija”. Šinī projektā bibliotēka iesaistās jau no 2003.gada. 2012.gadā bibliotēkai projekta rezultātā tika piešķirtas 27 Žūrijas kolekcijas grāmatas kopsummā par Ls 70,10.

Pašvaldības līdzfinansējums Žūrijas grāmatu iegādē bija 23,91 lati.

Bibliotēka saņēma arī 9 eksemplārus par Ls 36,62 no jaunās 2013.gada Bērnu/Jauniešu žūrijas grāmatu kolekcijas.

Darbs ar bērniem un jauniešiem

- **apmācība bibliotēkas darba iemaņās un informācijas apguves prasmē**

No bibliotēkas kopējā lietotāju skaita 29 % ir bērni un jaunieši. Bibliotēkā lietotājiem ir pieejami 5 datori ar interneta pieslēgumu, kurus bērni un jaunieši samērā aktīvi izmanto. Tomēr apmeklējumu skaits samazinājies, jo aizvien vairāk jauniešiem (īpaši pagasta centrā) mājās iegādāti datori un interneta pieslēgums.

Bibliotēkas vadītāja palīdz individuāli katram apmeklētājam meklēt nepieciešamos izdevumus vai informāciju grāmatu krājumos, katalogos, elektroniskajos katalogos, kā arī bibliotēkā pieejamajās elektroniskajās datu bāzēs un internetā.

Regulāri tiek organizētas arī konsultācijas par informācijas meklēšanu internetā un datu bāzēs. Konsultācijas sniegtas 22 bērniem.

- **lasīšanas veicināšanas pasākumu organizēšana**

Bibliotēka arī 2012. gadā piedalījās VKKF Lasīšanas veicināšanas programmas „Bērnu/Jauniešu žūrija” darbā. Jauno bērnu grāmatu vērtēšanā piedalās 9 žūrijas

eksperti no bērnu/jauniešu vidus, kā arī 4 bērnu vecāki.. Uzsākot darbu žūrijā, tika organizēts pasākums „Lasi un piedalies!”, kura laikā eksperti iepazīstināti ar jauno grāmatu kolekciju. Noslēdzot darbu Bērnu žūrijā tiek rīkots noslēguma pasākums, kurā eksperti dalās domās par savām mīļākajām grāmatām no vērtējamās kolekcijas, piedalās konkursos, spēlēs un rotaļās, kā arī saņem dāvanīgas no Bērnu žūrijas un arī no bibliotēkas.

Pirmsskolas vecuma bērniem regulāri tiek rīkotas grāmatu skaļās lasīšanas, kas bērniem ļoti patīk. Īpaši iecienītas ir pasakas, stāsti par dzīvniekiem, arī mīklu minēšana.

Tiek organizētas literatūras izstādes. Piemēram, „Labie vārdi mūsu māmiņām”, ‘Nāc nākdama, vasariņa!’, „Kur mācīties tālāk?”, pārruna „Par drošību internetā”, Pasaku pēcpusdienu mazajiem „Stāstīsim pasakas, minēsim mīklas!”.

- **sava bibliotēkas zona bērniem, kas ir viegli atpazīstama un atšķiras no citām bibliotēkas daļām.**

Bibliotēkai ir ļoti mazas telpas (bez datorlasītavas tikai 31 m²), tāpēc grūti iekārtot atsevišķu zonu bērniem. Bērnu grāmatu krājums vienīgi izvietots atsevišķā plauktā un noformēts ar pasaku ilustrācijām. Pirmsskolas un jaunākā skolas vecuma bērnu grāmatu krājuma daļēji arī normēti ar krāsainiem zīmējumiem. Plauktā izvietotas mīkstās rotaļlietas bērniem.

Bibliotēkas materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

Bibliotēka atrodas vienā ēkā ar pagasta pārvaldi. Pēc 2005. gadā bibliotēkā veiktā kapitālā remonta, turpmākajos gados bibliotēkas vizuālajā tēlā nekas būtisks nav mainījies. Telpu sienu krāsojums, žalūzijas, norādes pie bibliotēkas krājuma plauktiem saskaņots vienotā krāsu gammā. Arī gaisma ķermeņi pieskaņoti sienu un grīdas seguma krāsai. Telpu noformēšanai izmantoti bibliotēkas lietotāju – mākslas skolas audzēkņu –dāvinātie darbi.

Ir atsevišķa telpa datorlasītavai. Arī šeit sienu krāsojums saskaņots ar žalūzijām, iegādāti vienādi jauni datorgaldi.

Telpas ir ļoti mazas – kopā ar datorlasītavu tikai 46 m². Īpaši liela šaurība ir telpā, kurā izvietots bibliotēkas grāmatu krājums.

Bibliotēkas personāls

Bibliotēkā strādā viens darbinieks – bibliotēkas vadītāja ar vispārējo vidējo izglītību. Darbinieka slodze – 1. Bibliotēkas vadītāja Kalna bibliotēkā strādā no 1970. gada. Kvalifikācija tiek paaugstināta, apmeklējot dažādus kursus specialitātē, darba seminārus, kā arī piedaloties pieredzes apmaiņas braucienos. 2012.gadā bibliotēkas vadītāja apmeklējusi 6 kvalifikācijas paaugstināšanas pasākumus.

Bibliotēkas finansiālais nodrošinājums

Finansējuma avoti

Finansiālais nodrošinājums atbilst bibliotēkas uzdevumiem.

Bibliotēku uztur vietējā pašvaldība par sava budžeta līdzekļiem, no kura 2012.gadā bibliotēkai tika piešķirti 4850 lati.

Mērķdotācija datoru un interneta bezmaksas izmantošanai – Ls 337,41.

Kopējais bibliotēkas budžets 2012.gadā – Ls 5187,00.

Bibliotēkas kārtējie izdevumi:

	2011.	2012.	+/- salīdz. ar 2011.gadu
Kārtējie izdevumi (Ls)	5720	5187	- 533
t.sk.			
bruto darba samaksa	3027	3168	+141
valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	731	743	+ 12
krājuma komplektēšanai	350	449	+ 99
no tā:			
grāmatām	200	300	+ 100
periodiskajiem izdevumiem	150	149	- 1
Preces un pakalpojumi	927	72	- 855
Informācijas tehnoloģiju pakalpojumi	555	555	=
pārējie kārtējie izdevumi	130	200	+ 70

Kārtējie izdevumi uz vienu lasītāju 36,8 lati.

Izdevumi uz vienu iedzīvotāju –15,58 lati.

Izdevumi uz vienu lasītāju grāmatu un periodikas iegādei –3,18 lati.

Izdevumi uz vienu iedzīvotāju grāmatu un periodikas iegādei –1,35 lati.

Papildus piesaistītie līdzekļi, piedaloties projektu konkursos – Ls167,04

Finansu līdzekļi krājuma komplektēšanai; papildus līdzekļu piesaiste.

- No pašvaldības budžeta līdzekļiem –76 eks. par Ls 299,71
- Akcija „Atbalsts lauku bibliotēkām” - 7 eks. par Ls 32,28
- Bērnu žūrija –18 + 9 = **27** eks. par Ls 70,10 + 36,62 = **106,72**
- Projekts „Grāmatu iegāde publ. b-kām” – 14 eks. par Ls 60,32
- Dāvinājumi - 65 eks. par Ls 139,91

Pavisam kopā iegādāti 189 eks. grāmatu par Ls 638,94

Periodika 158 eks., Ls 150,00

Pavisam kopā grāmatām un periodikai izlietots Ls 788,94, t.sk. no pašvaldības līdzekļiem – Ls 449,71.

Tai skaitā bērnu grāmatu iegāde:

- No pašvaldības budžeta līdzekļiem - 22 eks. par Ls 69,11
- Bērnu žūrija - 18 + 9 = **27** eks. par Ls 70,10 + 36,62 = **106,72**
- Akcija „Atbalsts lauku b-kām” – 1 eks. par Ls 3,81
- Projekts „Grāmatu iepirkums publ. b-kām” – 2 eks. par Ls 4,85
- Dāvinājumi 4 eks. par Ls 1,53

Pavisam kopā iegādāti 56 eks. bērnu grāmatu par Ls 186,02.

Periodika bērniem 12 eks., Ls 16,00.

Kopā grāmatas un periodika bērniem – Ls 202,02, t.sk. no pašvaldības līdzekļiem – Ls 85,11.

2012.gadā bibliotēka abonēja sekojošus preses izdevumus:

Brīvā Daugava

Jaunais Vēstnesis

Dārza Pasaule

Ievas Stāsti

Ievas Veselība

Lata Romāns

Latvijas Avīzes Tematiskā Avīze

Logs

Ilustrētā Junioriem

Praktiskais Latvietis

Privātā Dzīve

Bibliotēkas publicitāte un darbs ar sabiedrību

Lai informētu sabiedrību par bibliotēkas funkcijām, pakalpojumiem, bibliotēka ir sagatavojusi informatīvu bukletu, kurā lietotājiem tiek sniegts īss ieskats bibliotēkas vēsturē, informācija par bibliotēkas funkcijām, pakalpojumiem, lietošanas noteikumiem, darba laiku un saziņas iespējām. Buklets katra gada sākumā tiek rediģēts, ieviešot jaunāko informāciju. Jaunākā informācija pārskatāmi izvietota arī informācijas standā bibliotēkā.

Bibliotēku nedēļas ietvaros bibliotēka rīko Atvērto durvju dienu, kad ikviens interesents var iepazīties ar bibliotēkas darbu un bibliotekāra profesiju.

Bibliotēkā notiek informācijas resursu popularizēšanas pasākumi – literatūras izstādes, tematiski pasākumi, konsultāciju dienas interneta un datu bāžu izmantošanā, par pašvaldību pakalpojumiem iedzīvotājiem. Piemēram, tematisks pasākums ‘Veselīgs dzīvesveids’, ‘Lasi un piedalies!’, pārruna ‘Par drošību internetā’,

piedalīšanās gadskārtējos Grāmatu svētkos, Aleksandra Grīna piemiņas parka labiekārtošanā un Lāčplēša dienai veltītajā pasākumā. Organizētas 27 literatūras izstādes par dažādiem tematiem. Piemēram, „Uzticīga Sēlijai”- Sēlijas novadpētniecei Lūcijai Ņuzānei -85, ‘Mūsu novadnieki – Latvijas Brīvības cīņu dalībnieki”, „Atmiņu pērles”-aktierim Harijam Liepiņam-85, „2012.gads – Eiropas gads aktīvām vecumdienām”, „Vasara – ceļojumu laiks”, „Dzīve kā košums”-M.Freimanim-35 (piemiņai), „Pilna Māras istabiņa”-M.Zālītei – 60, „Ar domu par rītdienu”(vides aizsardzībai) u.c.

Ar pašvaldību institūciju sagatavoto un publicēto informāciju lietotāji var iepazīties, izmantojot gan bibliotēkā izvietotos informatīvos izdevumus, gan meklējot interesējošo informāciju attiecīgo resoru mājas lapās internetā.

Informācija par bibliotēku tīmekļa vietnēs

Informācija lietotājiem par bibliotēku un tās pakalpojumiem ir atrodama

- Jēkabpils Galvenās bibliotēkas mājas lapā, www.jgb.lv
- Jēkabpils novada pašvaldības mājas lapā, www.jekabpilsnovads.lv
- Latvijas kultūras kartē www.kulturaskarte.lv
- Latvijas bibliotēku portālā, kultūras kartē www.biblioteka.lv

Informācija tiek atjaunota regulāri pēc vajadzības un datu maiņas.

Bibliotēka sadarbojas ar pagasta pārvaldi, kā arī sniedz visu nepieciešamo informāciju novada domei. Laba sadarbība ir ar Jēkabpils Galveno bibliotēku, no kuras tiek saņemta visa veida praktiska un metodiska palīdzība. Sadarbojamies ar pagasta otro bibliotēku un pagasta kultūras namu, kā arī vajadzības gadījumā ar pārējām novada bibliotēkām.

2012.gada 22.janvārī

Bibliotēkas vadītāja:M.Orbidāne